

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 11.02.1983, sp. zn. Ndv 2/83, ECLI:CZ:NS:1983:NDV.2.1983.1

Číslo: 52/1983

Právní věta: Na projednání trestných činů (přechinů) funkcionářů ozbrojených sil a ozbrojených sborů, pro které byl určen vyšší vojenský soud podle ustanovení § 17 odst. 2 tr. ř. jako soud prvního stupně, nelze použít ustanovení § 314a a násl. tr. ř. o řízení před samosoudcem.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 11.02.1983

Spisová značka: Ndv 2/83

Číslo rozhodnutí: 52

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Řízení před samosoudcem

Předpisy: 141/1961 Sb. § 17 odst. 2
§ 314a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 52/1983 sb. rozh.

Na projednání trestných činů (přechinů) funkcionářů ozbrojených sil a ozbrojených sborů, pro které byl určen vyšší vojenský soud podle ustanovení § 17 odst. 2 tr. ř. jako soud prvního stupně, nelze použít ustanovení § 314a a násl. tr. ř. o řízení před samosoudcem.

(Rozhodnutí NS ČSSR sp. zn. [Ndv 2/83](#) z 11. 2. 1983.)

Z odůvodnění:

Ppor. SNB Z. K. byl vojenským obvodovým prokurátorem stíhán a obžalován pro skutek kvalifikovaný jako trestný čin opilství podle § 201 tr. zák.

Samosoudce vojenského obvodového soudu projednal tuto obžalobu v hlavním líčení a rozhodl usnesením podle § 222 odst. 1 tr. ř. tak, že s odkazem na ustanovení § 17 odst. 2 tr. ř. postoupil věc vyššímu vojenskému soudu. Podkladem pro toto rozhodnutí bylo zjištění, že obžalovaný je zařazen ve funkci učitele, pro kterou je plánovaná hodnost plukovník.

Vyšší vojenský soud předběžně projednal obžalobu v neveřejném zasedání a usnesením podle § 188

odst. 1 písm. a) tr. ř. per analogiam vyslovil svou nepřislušnost k projednání této věci a předložil trestní spis vojenskému kolegiu Nejvyššího soudu ČSSR k rozhodnutí sporu o příslušnost.

Senát vojenského kolegia Nejvyššího soudu ČSSR projednal podle § 24 tr. ř. spor o příslušnost a dospěl k závěru, že k projednání trestní věci je příslušný vojenský obvodový soud. Vyšší vojenský soud citovaným usnesením sice správně vyslovil svou nepřislušnost, avšak v odůvodnění svého rozhodnutí použil nesprávného výkladu zákona, a to ve dvou směrech.

Nehledě na dodatečné upřesnění plánované hodnosti pro funkci, do které byl obžalovaný ustanoven a již je hodnost podplukovníka, si senát vyššího vojenského soudu, obdobně jako samosoudce vojenského obvodového soudu, především nesprávně vyložil příslušnou část přílohy rozkazu prezidenta republiky. Oba soudy totiž přehlédly, že obžalovaný jako příslušník SNB nezastává žádnou z funkcí tam taxativně vyjmenovaných, a že tedy k projednání jeho trestní věci v prvním stupni není dána příslušnost vyššího vojenského soudu. Jak vyplývá z odůvodnění usnesení vyššího vojenského soudu, senát vycházel z nesprávného názoru, že je nepřislušný proto, že obžalovaný byl ustanoven do funkce, pro kterou je plánována hodnost pouze podplukovníka a nikoliv hodnost vyšší.

Senát vyššího vojenského soudu nesprávně vyložil smysl ustanovení § 17 odst. 2 tr. ř. ještě z dalšího a významnějšího aspektu, a to ve vztahu k výkladu ustanovení § 314a odst. 1 tr. ř., podle něhož řízení o přečinech a některých v tomto ustanovení taxativně vyjmenovaných trestných činech koná samosoudce. V odůvodnění rozhodnutí vyššího vojenského soudu je formulován právní názor, že ustanovení § 314a tr. ř. je vůči ustanovení § 17 odst. 2 tr. ř. ustanovením speciálním, a protože samosoudce podle zákona o organizaci soudů rozhoduje jen u vojenského obvodového soudu, je příslušný rozhodovat i o přečinech a trestných činech uvedených v ustanovení § 314a odst. 1 tr. ř. i tehdy, jestliže se jich dopustili funkcionáři ozbrojených sil a sborů uvedení v příloze citovaného rozkazu prezidenta republiky.

Senát Nejvyššího soudu ČSSR dospěl k závěru, že tento právní názor je v rozporu se správným výkladem zákona, neboť ustanovení § 314a odst. 1 tr. ř. není ve vztahu k ustanovení § 17 odst. 2 tr. ř. ustanovením speciálním. Při konfrontaci těchto ustanovení je nutno mít na zřeteli, že v hlavě devatenácté tr. ř. o zvláštních způsobech řízení není, s výjimkou ustanovení § 310 odst. 2 tr. ř. o řízení za stanného práva, normována věcná příslušnost soudů, která je jinak obecně vymezena v prvním oddílu hlavy druhé. Proto při posuzování otázky věcné příslušnosti soudu platí i pro řízení před samosoudcem pravidlo obsažené v uvozovacím ustanovení hlavy devatenácté, tj. v § 290 tr. ř., kde je uvedeno, že tam, kde hlava devatenáctá o zvláštních způsobech řízení neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se i na řízení podle této hlavy obecných předpisů. Podle názoru senátu Nejvyššího soudu ČSSR lze tedy logickým výkladem zákona dovodit, že na projednání trestných činů (přečinů) funkcionářů ozbrojených sil a ozbrojených sborů, pro které byl určen vyšší vojenský soud ve smyslu ustanovení § 17 odst. 2 tr. ř. jako soud prvního stupně, nelze použít ustanovení § 314a odst. 1 tr. ř. o řízení před samosoudcem.